

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษา การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และกำหนดแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดการทำกับข้อมูล
5. ระยะเวลาในการวิจัย
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 110 คน จำแนกเป็น กำนัน 8 คน ผู้ใหญ่บ้าน 102 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรการคำนวณของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 87 คน แต่ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยให้หัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านละ 5 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามแทนกลุ่มตัวอย่างรวมเป็น 435 คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

 e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (.05)

แทนค่าจากสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{110}{1 + 110 (.05)^2}$$

$$n = 86.27$$

จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ เท่ากับ 86.27 เพื่อให้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นไปตามหลักของการวิจัย ผู้วิจัยจึงปรับขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 87 คน เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยกำหนดสัดส่วนของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ซึ่งกำหนดให้มีกลุ่มตัวอย่างจากทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลาก ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการจัดทำกล่องขึ้นมา 8 กล่อง ตามจำนวนตำบล แล้วเขียนรายชื่อหมู่บ้านลงในแต่ละกล่อง ทำการจับสลากขึ้นมาทีละแผ่นแล้วบันทึกรายชื่อไว้ และนำสลากดังกล่าวลงในกล่องคืน เพื่อให้ประชากรมีโอกาส ถูกเลือกเท่า ๆ กัน กรณีที่จับได้รายชื่อเดิม ผู้วิจัยทำการจับใหม่ จนครบจำนวน 87 คน

ตารางที่ 1 จำนวนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด

ลำดับ ที่	ชื่อตำบล	จำนวนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนหัวหน้าครัวเรือน ที่ตอบแบบสอบถามแทน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	คินคำ	17	14	70
2	ป่าฝาง	12	9	45
3	ม่วงลาด	12	9	45
4	จังหาร	19	15	75
5	คงสิงห์	18	14	70
6	ยางใหญ่	10	8	40
7	ฝักแว่น	13	10	50
8	แสนชาติ	9	8	40
รวมทั้งสิ้น		110	87	435

ขั้นตอนที่ 2 เนื่องจากการศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด ประชากรเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งงานวิจัย เป็นลักษณะการประเมินผลเพื่อไม่ให้เกิดความลำเอียง (Bias) ในการประเมินตนเองผู้วิจัยจึงให้ หัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านละ 5 คน ในหมู่บ้านที่กำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้ตอบแบบสอบถามแทนกลุ่มตัวอย่าง รวม 435 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบปลายเปิดและปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุและระดับการศึกษา และข้อมูลทั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประกอบด้วย ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านตาม บทบาทหน้าที่ โดยแบ่งระดับของการปฏิบัติงานเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของ ลิเคอร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

2.2.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิด และ แบบสอบถามปลายเปิด

2.2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงตามความเหมาะสมและความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.3 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

การหาคุณภาพแบบของสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตาม ขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชา เพื่อความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าดัชนีความ สอดคล้อง IOC (Index of item objective congruence) เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC

เกณฑ์ 1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่าความ

เที่ยงตรงสูงใช้ได้

2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุงยังใช้

ไม่ได้

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่

1) นายนิคม ปัญจวัฒน์ วุฒิ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ตำแหน่ง นายอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นายประถมชัย เอี่ยมสะอาด วุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนหนองคองนาดีเทพประทานวิทยา ตำบล คงสิงห์ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

3) นายสุตใจ กองมะณี วุฒิ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดผลประเมินผล) ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล

2.3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขและ เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผลการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าเท่ากับ 1 ทุกข้อ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำเอาแบบสอบถามไปทดลองใช้

(Try Out) กับหัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านในเขตอำเภอวิชัยบุรี จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายอำเภอจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับหัวหน้าครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้านซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามแทนกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยทำการอบรมชี้แจงก่อนลงมือเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามเสร็จครบ 87 หมู่บ้าน จำนวน 435 ฉบับ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2553

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องซึ่งผลปรากฏว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส

(Coding form)

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อกำหนดไว้ 5 ระดับให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

5.3 การวัดระดับการปฏิบัติงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.4 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น

5.4.1 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานแบ่งกลุ่มตามตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สถิติที่ใช้ t -test (Independent samples)

5.4.2 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานแบ่งกลุ่มตามระดับการศึกษาของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากกลุ่มระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป สถิติที่ใช้ F -test (One-Way ANOVA) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีแอล เอส ดี

5.4.3 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานแบ่งกลุ่มตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จากกลุ่มระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี มากกว่า 10 ปี สถิติที่ใช้ F -test (One - Way ANOVA) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดนัยสำคัญทางสถิติ

ในการเปรียบเทียบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีแอล เอส ดี

5.5 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะโดยการแจกแจงความถี่ และอภิปรายเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY